

D-ZRUČNOSTI pre zamestnanie

Manuál pre dobrovoľníkov a dobrovoľníčky,
dobrovoľnícke organizácie a dobrovoľnícke centrá

Alžbeta Brozmanová Gregorová – Alžbeta Mračková

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

a

Platforma dobrovoľníckych centier a organizácií

D-ZRUČNOSTI pre zamestnanie

Manuál pre dobrovoľníkov a dobrovoľníčky,
dobrovoľnícke organizácie a dobrovoľnícke centrá

Alžbeta Brozmanová Gregorová – Alžbeta Mračková

2014

Obsah

Úvod

1.	D-zručnosti pre zamestnanie	3
2.	Kompetencie posudzované v rámci D-zručností pre zamestnanie	5
3.	Príprava na zamestnanie – voliteľný modul	28
4.	Manuál D-zručností pre zamestnanie	30
	4.1. Manuál pre dobrovoľníkov a dobrovoľníčky	30
	4.2. Manuál pre koordinátorov a koordinátorky dobrovoľníkov a dobrovoľníčok	32
	4.3. Manuál pre dobrovoľnícke centrá	34
	4.3.1. Zoznam dobrovoľníckych centier na Slovensku	35
5.	Komisia na uznávanie kompetencií získaných prostredníctvom dobrovoľníctva pri Pedagogickej fakulte Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici	40
6.	Projekt VOLWEM	43

Dobrovoľníctvo je sociálny fenomén, ktorý je prítomný v každej spoločnosti. Prínosy dobrovoľníctva poukazujú na to, že môže byť významným prostriedkom budovania ekonomického, sociálneho a kultúrneho kapitálu jednotlivcov a komúnit. Dôkazom toho, že uznanie prínosov a dôležitosť dobrovoľníctva rastie v celosvetovom meradle, je skutočnosť, že sa stáva aj politickou témou. Európska únia prijala v roku 2008 Uznesenie Európskeho parlamentu o prínose dobrovoľníckej práce pre hospodársku a sociálnu súdržnosť (2008), ktorým Európsky parlament vyzýva členské štáty a regionálne a miestne orgány, aby uznali hodnotu dobrovoľníckej práce pri podpore sociálnej a hospodárskej súdržnosti. Okrem toho ich vyzýva na partnerskú spoluprácu s dobrovoľníckymi organizáciami na uskutočňovanie užitočných konzultácií s dobrovoľníckym sektorom s cieľom rozvíjať plány a stratégie na uznanie, ohodnotenie, podporu, uľahčenie a podnecovanie dobrovoľníckej práce a vytvorenie stabilného inštitucionálneho rámca pre rozvoj dobrovoľníctva. Uvedomovanie si prínosov dobrovoľníctva bolo vyjadrené aj vyhlásením roka 2011 za Európsky rok dobrovoľníctva.

Vykonávanie dobrovoľníckej činnosti má špeciálne prínosy pre človeka, ktorý sa do takejto činnosti zapojí, pričom dôraz na uznávanie prínosov dobrovoľníctva pre samotných vykonávateľov a vykonávateľky dobrovoľníckych aktivít rastie aj v súvislosti s novými trendmi v dobrovoľníctve. Pri vykonávaní rôznych aktivít dobrovoľník/dobrovoľníčka získava nové zručnosti a skúsenosti, zoznámi sa s novými ľuďmi, miestami či kultúrami, je často konfrontovaný so spoločenskými problémami a výzvami, ale aj rôznorodosťou, odlišnosťou, inými životnými podmienkami či spôsobom života. Tieto aspekty dobrovoľníckej práce predstavujú dôležité prínosy pre odborný a osobnostný rozvoj dobrovoľníka a dobrovoľníčky. Dobrovoľníctvo posilňuje sebadôveru, prináša nové podnety a motiváciu do života, zapája skupiny, ktoré sa môžu cítiť na okraji spoločnosti či spoločenského záujmu. Dobrovoľníci a dobrovoľníčky získavajú pocit dôležitosť, zmysluplnosti a hodnoty vlastnej práce, darovaného času i úsilia.

Aby uvedené prínosy bolo možné využiť nielen vo svete dobrovoľníctva, ale aj vo svete práce, vyvíjajú sa nástroje, ktoré umožňujú ich uznávanie a validáciu (napr. Youthpass, Level 5 a pod.). Jedným z takýchto nástrojov je aj nástroj **D-zručnosti pre zamestnanie** (ďalej len D- zručnosti).

Cieľom predloženého manuálu je predstaviť tento nástroj, poukázať na možnosti, ktoré nástroj ponúka, a vysvetliť, ako s ním pracovať. *D-zručnosti pre zamestnanie* je pilotným nástrojom na Slovensku. Očakávame, že jeho využitie bude mať dopad na viaceré cieľové skupiny – na dobrovoľníkov a dobrovoľníčky, dobrovoľnícke organizácie, zamestnávateľov, vzdelávacie inštitúcie, ale aj štát a jeho podporu rozvíjania dobrovoľníckych programov ako možností zvyšovania zamestnatel'nosti. *D-zručnosti pre zamestnanie* je jedným z hlavných výsledkov projektu VOLWEM – Volunteering as Way to Employment – Dobrovoľníctvo ako cesta k zamestnaniu. Pri jeho tvorbe sme čerpali inšpirácie z viacerých zdrojov. Prvou bankou nápadov bol nástroj V-skill for Employment, ktorý pochádza z dielne partnera projektu – Volunteer Development Scotland Ltd. z Veľkej Británie. Ďalej to bol Európsky referenčný rámec, ale aj inšpirácie z iných zahraničných projektov, ktoré vytvárajú podobné nástroje vo svojich krajinách.

Dúfame, že nástroj *D-zručnosti* bude prechádzať zmenami smerom k dosahovaniu vyššej kvality a efektivity. Privítame návrhy na zlepšenia, komentáre a otázky. Sme otvorení spolupráci pri jeho šírení a skvalitňovaní. Vaše názory posielajte na adresu Platformy dobrovoľníckych centier a organizácií.

Ďakujeme a tešíme sa na spoluprácu pri uznávaní zručností získaných v dobrovoľníctve.

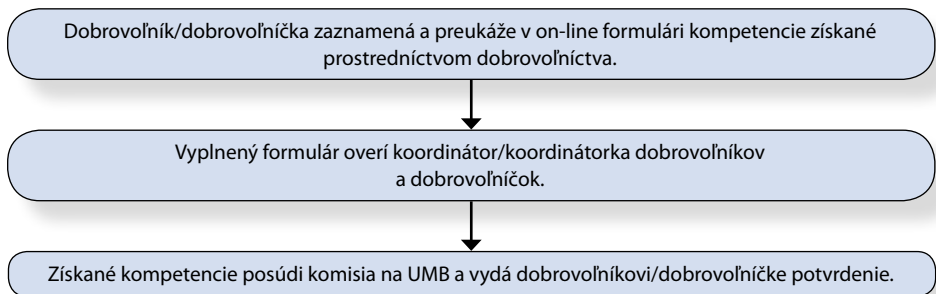
autorky

1. D-zručnosti pre zamestnanie

D-zručnosti pre zamestnanie je online nástroj, vďaka ktorému si dobrovoľníci a dobrovoľníčky uvedomia, pomenujú, zaznamenajú a preukážu kompetencie, ktoré počas dobrovoľníckej činnosti získali alebo si rozvinuli. Svoje hodnotenie podpora fotografiami, videom, dokumentmi či inými výstupmi a výsledkami dobrovoľníckej činnosti. Vyplnený formulár overí koordinátor/koordinátorka dobrovoľníkov a dobrovoľníčok v organizácii, kde činnosť vykonávali. Získané kompetencie posúdi komisia na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici a dobrovoľníkovi/dobrovoľníčke vystaví potvrdenie, na ktorom budú tieto kompetencie uvedené. Potvrdenie si dobrovoľníci a dobrovoľníčky môžu priložiť k životopisu a/alebo kompetencie priamo uviesť v životopise medzi pracovnými či dobrovoľníckymi skúsenosťami. Zamestnávateľom takýmto spôsobom preukázané a overené kompetencie môžu uľahčiť výber nového zamestnanca či zamestnankyne pre svoju spoločnosť.

Obrázok 1

D-zručnosti pre zamestnanie

Okrem preukázania kompetencií získaných v dobrovoľníctve ponúka systém D-zručností aj návod, ako plánovať, hľadať, vybrať a získať vhodnú prácu. Tento modul sa nazýva „Príprava na zamestnanie“.

D-zručnosti pre zamestnanie sa nachádza na internetovej stránke <http://dzrucnosti.dobrovolnickecentra.sk>.

Podmienky udeľovania a využívania nástroja D-zručnosti nájdete tiež na stránke <http://dzrucnosti.dobrovolnickecentra.sk>.

2. Kompetencie posudzované v rámci D-zručností pre zamestnanie

Základným rámcom pre vytvorenie zoznamu kompetencií zahrnutých do nástroja D-zručností pre zamestnanie bolo Odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady Európskej únie z 18. decembra 2006 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie, tzv. Európsky referenčný rámec. Ďalšími východiskami boli závery z vyhodnocovania kompetenčných dotazníkov dobrovoľníkov a dobrovoľníčok zapojených do projektu VOLWEM, závery z prieskumu medzi zamestnávateľmi, ktorý bol realizovaný v rámci projektu VOLWEM, a štúdia R. Wagenaara (2010): Tuning Educational Structures in Europe – A Guide to Formulating Degree Programme Profiles (Including Competences and Programme Learning Outcomes).

Kompetencie sú rozdelené do týchto oblastí:

1. Komunikačné kompetencie
2. Informačné kompetencie
3. Kompetencie na riešenie problémov
4. Učebné kompetencie
5. Sociálne a personálne kompetencie
6. Pracovné a podnikateľské kompetencie
7. Občianske a kultúrne kompetencie
8. Matematické a vedné kompetencie

V rámci jednotlivých kompetencií sú uvedené konkrétne vedomosti, zručnosti, schopnosti a postoje, ich stručné vysvetlenie a príklady aktivít, pri ktorých mohli tieto kompetencie dobrovoľníci a dobrovoľníčky nadobudnúť alebo si ich rozvinúť. Na základe tohto vysvetlenia dobrovoľníci a dobrovoľníčky postupne prechádzajú jednotlivými kompetenciami a do on-line formulára vkladajú popis získania alebo rozvoja jednotlivých vedomostí, zručností, schopností a postojov. K popisu sa odporúča priložiť dôkazy – napr. vytvorené dokumenty, videá, fotografie a pod.

V ďalšej časti uvádzame všetky kompetencie a príklady, ako sú uvedené v on-line nástroji D-zručnosti pre zamestnanie.

Komunikačné kompetencie– pripravenosť pre dorozumievanie sa v materinskom jazyku a v cudzích jazykoch

1. Schopnosť adekvátne komunikovať v materinskom jazyku

Znamená komunikovať v hovorenej a písomnej forme v rozličných situáciách, prispôsobovať svoje vlastné vyjadrovanie požiadavkám situácie.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- *osobná komunikácia s klientmi/klientkami, pracovníkmi pracovníčkami a partnermi organizácie z rôznych skupín, napr. s ľuďmi rôzneho veku, rodu, zázemia a pod.,*
- *telefonické kontaktovanie klientov/klientok a organizácií,*
- *písanie správ pre potreby organizácie/projektu,*
- *prezentácia vlastnej práce alebo osoby,*
- *prezentácia organizácie/projektu v rámci podujatí a akcií,*
- *úspešné zvládnutie komunikácie v prostredí, v ktorom ešte nekomunikovali.*

2. Schopnosť pracovať s informáciami

Znamená vedieť rozlišovať a používať rôzne typy textov, vyhľadávať, zhromažďovať a spracovávať informácie.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- *tvorba rôznych databáz,*
- *vyhľadávanie informácií k určitej téme,*
- *tvorba textov k vybranej téme,*
- *príprava a tvorba propagačných materiálov a prezentácií k téme,*
- *administratívne práce.*

3. Schopnosť aktívne počúvať iných

Znamená vedieť načúvať prejavom druhých ľudí, porozumieť im a vhodne na ne reagovať.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- *komunikácia s inými ľuďmi, počúvanie o ich problémoch, počúvanie ich príbehov a aktívne, empatické a citlivé reagovanie na vypočuté,*
- *poskytovanie spätnej väzby ľuďom pri spoločnom rozhovore,*
- *komunikácia s jedným klientom/klientkou vo dvojici (dobrovoľník/dobrovoľníčka a klient/klientka), ktorá vyžaduje aktívne počúvanie a reagovanie na vypočuté.*

4. Schopnosť zúčastňovať sa diskusie

Znamená účinne sa zapájať do diskusie, vyjadriť a obhájiť svoj názor, vhodne argumentovať, viesť konštruktívny dialóg.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- *vedenie diskusie/diskusíí s inými dobrovoľníkmi/dobrovoľníčkami, pracovníkmi/pracovníčkami alebo klientmi/klientkami organizácie zameranými na rôzne témy, pri ktorých ste prezentovali svoje názory a postoje a snažili sa ich obhájiť,*
- *zúčastňovanie sa skupinovej práce/diskusie a vzájomnej výmeny názorov v nej.*

5. Schopnosť komunikovať v cudzom jazyku

Znamená porozumieť a vyjadriť myšlienky a názory v ústnej a písomnej forme v rôznych spoločenských a pracovných situáciách, schopnosť počúvať, hovoriť, čítať a písať v cudzom jazyku.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- *osobná a/alebo písomná komunikácia s inými ľuďmi v cudzom (nie rodnom materinskom) jazyku,*
- *príprava správ, textov v cudzom jazyku,*

- vyhľadávanie informácií v cudzom jazyku,
- štúdium v cudzom jazyku,
- preklad textov,
- tlmočenie.

Informačné kompetencie– pripravenosť pre využívanie informačných technológií a narábanie s informáciami

6. Zručnosti v práci s počítačom

Znamená využívať počítač a jeho príslušenstvo na získavanie, posudzovanie, ukladanie, tvorbu, prezentáciu a výmenu informácií.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- používanie počítača na vyhľadávanie informácií, tvorbu rôznych typov dokumentov, prípravu správ a prezentácií,
- podieľanie sa na tvorbe internetovej stránky organizácie/projektu, blogu, stránky na sociálnych sieťach a pod.,
- administratívne práce na počítači,
- tvorba aplikácií, grafických výstupov a pod., tvorba softvéru, konkrétne programátorské zručnosti.

7. Zručnosti v práci na internete

Znamená získavať, vyhľadávať a používať internetové služby, komunikovať pomocou e-mailu a/alebo sociálnych sietí.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- používanie internetu na vyhľadávanie informácií,
- komunikácia s klientmi/klientkami organizácie, spolupracovníkmi/ spolupracovníčkami, s inými organizáciami prostredníctvom emailu a/alebo sociálnych sietí.

8. Kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám

Znamená uvedomenie si nutnosti posudzovania rozdielnej vierohodnosti zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- tvorba projektu, správy, kde museli samostatne vyhľadávať informácie k téme a posudzovať relevantnosť zdrojov,
- vyhľadávanie informácií k určitej téme a posudzovanie, resp. výber vhodných zdrojov a informácií.

Kompetencie na riešenie problémov– pripravenosť pre tvorivé, kritické a samostatné riešenie problémov

9. Schopnosť vnímať a analyzovať problémy a samostatne a tvorivo ich riešiť

Znamená rozoznať a pochopiť problém a jeho príčiny, nachádzať vzťahy medzi informáciami o probléme, nachádzať a overovať nové riešenia problémov, pozeráť sa na veci netradičným spôsobom, voliť vhodné spôsoby riešenia a využívať rôzne postupy, byť kreatívny a inovatívny.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- navrhovanie a realizácia vlastných nápadov,
- úspešné riešenie problémov s klientmi/klientkami organizácie, s dobrovoľníkmi/dobrovoľníčkami či spolupracovníkmi/spolupracovničkami organizácie,
- hľadanie a nachádzanie nových riešení,
- identifikácia problémov klientov/klientok alebo organizácie a ich príčin,
- tvorba analýz problémov, riešení, situácií, tém a pod.

10. Schopnosť rozhodovať sa a kriticky myslieť

Znamená robiť uvážlivé rozhodnutia, obhájiť ich, uvedomovať si zodpovednosť za svoje rozhodnutia a hodnotiť výsledky svojich činov.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- *prijímanie rozhodnutí o ďalšom priebehu práce,*
- *prijímanie rozhodnutí na základe výberu medzi viacerými alternatívami,*
- *kritické hodnotenie vašej vlastnej práce a práce iných ľudí,*
- *preberanie zodpovednosti za plnenie úloh.*

11. Schopnosť zvládať stres a pracovať v náročných a záťažových situáciách

Znamená byť pripravený zvládať stres, vytrvať v riešení problému aj pri záťaži, byť aktívny pri riešení zložitých úloh, akceptovať riziko z neznámeho.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- *primerané zvládnutie situácií, v ktorých pociťovali nepríjemné emócie, ako napr. hnev, napätie, úzkosť,*
- *zvládnutie nepredvídanej reakcie klienta/klientky alebo iných dobrovoľníkov/dobrovoľníčok či spolupracovníkov/spolupracovníčok,*
- *primeraná reakcia na konflikt, napr. pri verbálnom a inom útoku na ich osobu, keď ich niekto kritizoval alebo provokoval,*
- *riešenie nečakaného problému,*
- *zvládnutie práce pri dlhodobej záťaži, pod tlakom (napr. časovým), v záťažových podmienkach, pričom vedeli túto situáciu zvládnuť bez prejavovania neprimeraných reakcií, resp. dokázali kontrolovať svoje reakcie.*

Učebné kompetencie – pripravenosť pre učenie sa

12. Schopnosť učiť sa a využívať nové poznatky

Znamená efektívne sa učiť pri vykonávaní činností, organizovať si vlastné učenie a učenie v skupine, porovnávať získané výsledky, posudzovať ich a vyvodzovať z nich závery pre využitie v budúcnosti.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- *naštudovanie si nových informácií k témam, ktorým sa venovali,*
- *úspešné vykonávanie úloh, ktoré predtým nevykonávali.*

13. Schopnosť sebamotivácie k učeniu

Znamená mať motiváciu na sebazvedľávanie, ochotu pracovať na sebe a rozvíjať svoje kompetencie.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- *učiť sa niečo, čo doposiaľ nerobili,*
- *rozvoj vedomostí a zručností v nových oblastiach.*

Sociálne a personálne kompetencie – pripravenosť pre vzťahy s inými ľuďmi, sebarozvoj a sebariadenie osobnosti

14. Schopnosť rozvíjať a riadiť svoju osobnosť

Znamená byť schopný sebareflexie, vytvárať si pozitívnu predstavu o sebe samom, poznať sám seba a svoje kapacity, na základe sebapoznania si stanovovať primerané ciele.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- *realizácia novej aktivity alebo projektu, doposiaľ nevykonávaných, a to najmä špecifických činností, napr. líderská/vedúca pozícia, záťažová či inovatívna činnosť, kde potrebovali zväziť a zmerať svoje kapacity, talent, sily, vedomosti, zručnosti a venovať ich vhodnej konkrétnej pozícii/aktivite, pričom vnímali vlastný osobnostný posun a rozvoj.*

15. Sebaúcta a sebadôvera

Znamená veriť sebe samému, svojim schopnostiam, vyvinúť a udržať si vnútornú silu a splniť úlohy a ciele aj v náročnejších situáciách.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- *zvládnutie náročnej situácie, v ktorej museli dôverovať sebe samému/samej, pričom sa správali konštruktívne, teda bez prejavovania neprimeraných reakcií, napr. pri práci a komunikácii s klientmi/klientkami v náročných situáciách, pri riadení projektu, tímu, iných dobrovoľníkov a dobrovoľníčok, v časovom a inom strese.*

16. Schopnosť podieľať sa na tímovej práci

Znamená účinne spolupracovať v skupine, podieľať sa na stanovovaní a dosahovaní spoločných cieľov, plnení úloh a riešení problémov, podnecovať prácu v tíme vlastnými návrhmi, nezaujato zvažovať návrhy druhých.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- *realizácia aktivity v skupine so spolupracovníkmi a spolupracovníčkami, s viacerými skupinami,*
- *aktívne počúvanie a úprimná spätná väzba, ktorú dávali členom a členkám skupiny,*
- *podporovanie nápadov iných členov a členiek skupiny,*
- *spoločné hľadanie riešenia problému,*
- *zdieľanie vlastného názoru a zvažovanie iných návrhov a postojov,*
- *poskytnutie pomoci, keď ju člen/členka skupiny potreboval/potrebovala,*
- *rozdeľovanie rolí v tíme,*
- *vytvorenie pravidiel pre prácu v tíme.*

17. Adaptabilita a flexibilita

Znamená prispôbiť sa meniacim sa pracovným a životným podmienkam a podľa svojich možností a schopností ich aktívne ovplyvňovať. Ide o schopnosť prispôbiť sa iným ľuďom/klientom, skupine, udalostiam, nečakaným

zmenám, otvorenosť k rôznym či novým spôsobom vykonávania činností, schopnosť meniť zaužívané spôsoby vykonávania vecí.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- *adaptácia na situácie a aktivity, v ktorých sa podmienky (rýchlo) menili – pri práci a komunikácii s klientmi/klientkami, ktorých správanie a potreby sa menili, pri nečakaných, neovplyvniteľných udalostiach a zmenách v organizácii/v projekte/v skupine,*
- *aktivity, v ktorých bolo potrebné učiť sa a navrhovať nové metódy a spôsoby riešenia problému alebo zmeny situácie.*

18. Zodpovednosť a spoľahlivosť

Znamená prijímať a zodpovedne a spoľahlivo plniť zverené úlohy, dodržiavať pravidlá a plniť si povinnosti a záväzky.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- *odovzdávanie práce načas, pravidelné príchody či pravidelná činnosť v určitom čase,*
- *zodpovednosť za správne odovzdanie alebo splnenie zverených aktivít načas,*
- *splnenie požiadaviek, ktoré boli na nich kladené.*

19. Schopnosť tolerovať iných

Znamená rešpektovanie rozmanitosti hodnôt iných ľudí, rešpektovanie ich súkromia, pripravenosť prekonávať predsudky a robiť kompromisy.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- *zvládnutie situácie, v ktorej boli ich životné postoje, vierovyznanie, svetonázor, politický postoj, hodnoty a pod. odlišné od iných a táto rôznorodosť/odlišnosť pritom negatívne neovplyvňovala činnosť dobrovoľníka/dobrovoľníčky a správanie voči klientom/klientkám,*
- *aktívne vypočutie názorov iných ľudí z rôznorodých oblastí pred riešením určitého problému/dilemy/situácie.*

Pracovné a podnikateľské kompetencie – pripravenosť pre zamestnateľnosť, pre uskutočňovanie myšlienok, zmysel pre iniciatívu a podnikavosť, tvorivosť, riskovanie, budovanie a rozvoj profesijnej kariéry

20. Podnikavý postoj a myslenie

Znamená iniciatívu, aktivitu a inováciu v osobnom a spoločenskom živote a v práci, schopnosť meniť myšlienky na skutky.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- *situácie, v ktorých vytvorili či navrhli nové nápady, vylepšenia, novú službu, metódu, projekty či programy pre organizáciu,*
- *vytvorili lacnejšie/lepšie/rýchlejšie spôsoby, stratégiu a riešenie, ako vykonať určitú činnosť,*
- *boli iniciatívni a identifikovali úlohu/potrebu/ciel/činnosť aj bez toho, aby ich niekto o to požiadal, tento návrh bol organizáciou prijatý a realizovaný,*
- *realizovali myšlienky a nápady, ktoré doteraz realizované neboli.*

21. Schopnosť riadiť projekty

Znamená plánovať, organizovať, riadiť, viesť a hodnotiť projekty zamerané na dosiahnutie konkrétnych cieľov.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- *iniciovanie, plánovanie, organizovanie, realizovanie, kontrola a uzatvorenie konkrétneho projektu,*
- *identifikovanie kľúčových aktivít a fáz projektu,*
- *monitoring projektu, sledovanie a hodnotenie kvalitatívnych a kvantitatívnych dopadov projektu,*
- *naplánovanie zdrojov a navrhnutie aktivít na splnenie cieľov, finančný manažment projektu,*
- *písanie správy o výsledkoch projektu, analýza výsledkov projektu.*

22. Schopnosť prezentovať a propagovať

Znamená byť schopný hovoriť na verejnosti, prezentovať výsledky svojej práce, seba samého, efektívne využívať audiovizuálne prostriedky na prezentáciu a propagáciu rôznych druhov aktivít.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- *príprava a výber informácií, ktoré prezentovali na verejnosti,*
- *príprava prezentácie, videa, webovej stránky, stránky organizácie/projektu na sociálnych sieťach atď.,*
- *propagácia prostredníctvom sociálnych sietí,*
- *príprava tlačovej alebo inej správy,*
- *jasná a zrozumiteľná písomná alebo ústna prezentácia na verejnosti,*
- *identifikácia a tvorba marketingovej stratégie,*
- *tvorba a realizácia mediálnej kampane.*

23. Schopnosť organizovať svoj čas

Znamená organizovať efektívne svoj čas a postupovať pri plnení úloh v súlade s časovým harmonogramom.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- *realizácia aktivít, ktoré mali časovú nadväznosť a vyžadovali, aby si vytvorili časový plán a využívali systémy organizovania času, napr. zápis/zoznam toho, čo majú urobiť, kalendár (stretnutí/aktivít), ktoré majú za sebou nasledovať,*
- *realizácia aktivít, ktoré si vyžadovali určenie priorít a naplánovanie realistického a vhodného načasovania ich plnenia.*

24. Schopnosť plánovať a organizovať si prácu

Znamená efektívne nastaviť ciele, určiť priority, vytvoriť plán aktivít, realizovať ho a zmerať výsledky práce.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- zvládanie situácií, v ktorých si nastavovali jasné a dosiahnuteľné ciele a plány, realizovali ich, sledovali ich dosahovanie,
- vytváranie metód, pomocou ktorých sa dajú merať výsledky vlastnej činnosti.

25. Schopnosť adaptovať sa na pracovné podmienky

Znamená prispôbiť sa novým pracovným podmienkam, zorientovať sa v pracovnom prostredí, porozumieť organizácii, vlastnej role a pozícii iných.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- porozumenie pozícii, role v organizácii, prispôbenie sa novej role a novým, doposiaľ nerealizovaným aktivitám, porozumenie a stotožnenie sa s poslaním organizácie a s rolami iných.

26. Schopnosť viesť stretnutie

Znamená naplánovať a viesť stretnutie/rokovanie v súlade so stanoveným cieľom, uľahčovať diskusiu.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- vedenie stretnutia/rokovania s inými ľuďmi, naplánovanie bodov rokovania v súlade s cieľmi stretnutia, príprava otázok/tém do diskusie, povzbudzovanie účastníkov a účastníčok stretnutia k vyjadreniam ohľadom témy stretnutia, sledovanie zodpovedania/naplnenia stretnutia, uzatvorenie stretnutia s konkrétnym výsledkom/výsledkami.

27. Schopnosť viesť iných ľudí

Znamená viesť iných ľudí, ovplyvňovať ich a motivovať pre dosahovanie spoločných a vlastných cieľov.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- realizácia aktivít, v ktorých boli neformálnym alebo formálnym vedúcim/vedúcou,
- realizácia aktivít, v ktorých vytvárali a udržiavali dobré vzťahy v tíme, motivovali tím, odstraňovali bariéry, preukazovali dôveru členom/členkám skupiny, ciele skupiny postavili pred svoje vlastné a konali v súlade

s rozhodnutím skupiny, informovali kolegov/kolegyne, zdieľali s nimi svoje skúsenosti, aby spoločne dosiahli ciele, uistovali sa, že ľudia rozumejú svojim úlohám a tomu, ako ich úlohy súvisia s poslaním organizácie/skupiny, uistovali sa, či sú ľudia stotožnení s cieľmi a poslaním skupiny/organizácie, odmeňovali a oceňovali aktivity a úspechy, ďakovali tímu, vyjadrovali spokojnosť, vytvárali nové kreatívne možnosti oceňovania ľudí,

- počúvali, podporovali a reagovali na nápady a myšlienky členov/členiek skupiny, poskytovali úprimnú a konštruktívnu spätnú väzbu, hľadali riešenia,*
- hľadali možnosti ďalšieho vzdelávania a rozvoja členov/členiek skupiny,*
- zabezpečili, aby každý v tíme mohol participovať, zabezpečili, aby sa správali férovo a spravodlivo, povzbudzovali ich k tomu, aby robili správne rozhodnutia v oblasti, v ktorej pracujú, prejavovali im dôveru, povzbudzovali ich k samostatnému riešeniu problémov, dávali im prácu, v ktorej mali možnosť zlepšiť svoje schopnosti, pravidelne sledovali ich rozvoj a rozprávali sa o ňom.*

28. Schopnosť orientovať sa na klienta/klientku

Znamená vnímať a identifikovať potreby klientov/klientok alebo zákazníkov/zákazníčok, navrhovať a poskytovať riešenia, ktoré ich uspokojia.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- nájdenie rýchleho a efektívneho riešenia problémov klientov/klientok a dobrovoľníkov/dobrovoľníčok,*
- komunikácia s klientmi/klientkami, dobrovoľníkmi/dobrovoľníčkami, spolupracovníkmi/spolupracovníčkami o tom, čo potrebovali, chceli a ako boli spokojní,*
- hľadanie spôsobov a metód, ako merať spokojnosť klientov/klientok a spolupracovníkov/spolupracovníčok,*
- prezentovanie milého, pozitívneho prístupu ku klientom/klientkám a spolupracovníkom/spolupracovníčkam.*

Občianske a kultúrne kompetencie – pripravenosť pre zapájanie sa do občianskeho života a pre podporu kultúrnych hodnôt

29. Rešpektovanie zákonov a noriem

Znamená dodržiavať zákony a konať v súlade s morálnymi princípmi a zásadami spoločenského správania, prispievať k uplatňovaniu hodnôt demokracie, byť si vedomý svojich práv a povinností.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- *správanie sa podľa zákonov, bezúhonnosť,*
- *dodržiavanie etických princípov v organizácii,*
- *správanie sa podľa ústnej/písomnej zmluvy s organizáciou,*
- *dodržiavanie zásad mlčanlivosti a etického kódexu, ak boli vopred dohodnuté/podpísané,*
- *pri etických dilemách správanie sa v súlade s princípmi, hodnotami, povinnosťami, ku ktorým sa zaviazali v dohode s organizáciou,*
- *uplatňovanie demokratických princípov v spoločnom rozhodovaní.*

30. Schopnosť poskytovať pomoc v kritických situáciách

Znamená správať sa zodpovedne v kritických situáciách a situáciách ohrozujúcich život a zdravie, poskytovať účinnú pomoc podľa svojich možností.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- *pri krízových a katastrofických situáciách chránili svoj život a zdravie, životy a zdravie iných ľudí, poskytli primeranú pomoc ľuďom, ktorých zdravotný stav bol ohrozený.*

31. Ochrana kultúrnych tradícií

Znamená rešpektovať, chrániť a oceňovať tradície, kultúrne a historické dedičstvo, zmysel pre kultúru a tvorivosť, aktívne sa zapájať do kultúrneho diania.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- *diskutovanie, prezentovanie, ochrana tradícií alebo iná činnosť v oblasti literatúry, hudby, filmu, sochárstva, výrazového umenia, fotografie, dizajnu, módy, televízie, architektúry, urbanizácie, úpravy krajiny, národného dedičstva, národného stolovania, jazyka,*
- *vyjadrovanie pocitov a myšlienok kreatívne prostredníctvom rôznych médií.*

32. Ochrana životného prostredia

Znamená chápať význam životného prostredia pre človeka, konať v duchu trvalo udržateľného rozvoja, rozhodovať sa a konať tak, aby nebolo ohrozené a poškodené životné prostredie.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- *riešenie rôznych ekologických súvislostí a environmentálnych problémov,*
- *rešpektovanie požiadaviek organizácie smerom k dobrému životnému prostrediu,*
- *vykonávanie aktivít v prospech kvalitného životného prostredia, ochrany zdravia a v prospech trvalo udržateľného rozvoja*
– *napr. separovali zber, používali recyklovaný papier, šetrili zdrojmi, vyzývali ľudí k petíciám za ochranu životného prostredia, boli aktívni v diskusiách o témach životného prostredia, zúčastnili sa demonštrácií v prospech ochrany prostredia, tvorili a/alebo podporovali kampane v prospech životného prostredia.*

Matematické a vedné kompetencie – pripravenosť na využívanie matematiky a základov vedy a techniky

33. Matematické kompetencie

Znamenajú schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie na riešenie problémov v rôznych každodenných situáciách, schopnosť a ochotu používať matematické spôsoby myslenia (logické a priestorové myslenie) a prezentácie (vzorce, modely, diagramy, grafy, tabuľky).

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- *riešenie úloh vyžadujúcich logické rozmyšľanie, vyjadrovanie situácií prostredníctvom matematických symbolov, vzorcov, diagramov, grafov, tabuliek a pod.*

34. Kompetencie v oblasti základov vedy a techniky

Znamenajú schopnosť používať základné vedomosti a metódy vied na objasňovanie prírodných zákonitostí, uplatňovať ich v oblasti technológií a pri vysvetľovaní vedecko-technického pokroku.

Príklady aktivít, vďaka ktorým mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať uvedenú schopnosť či zručnosť alebo si ju rozvinúť:

- *riešenie úloh vyžadujúcich aplikáciu a vysvetľovanie javov z bežného života, z prírody a z vedecko-technického pokroku.*

3. Voliteľný modul „Príprava na zamestnanie“

Okrem preukázania kompetencií získaných v dobrovoľníctve ponúka nástroj D-zručnosti aj návod, ako si plánovať, hľadať, vybrať a získať vhodnú prácu. Tento modul sa nazýva „Príprava na zamestnanie“. Modul je rozdelený na niekoľko častí:

1. Posúdenie vlastných vedomostí, schopností a zručností

Súčasťou prípravy na zamestnanie je uvedenie vedomostí, schopností a zručností, ktoré mohli dobrovoľníci a dobrovoľníčky získať v rámci rozličných osobných a pracovných skúseností. Pred budúcim zamestnávateľom ich budú uvádzať napr. v životopise, motivačnom liste a na pracovnom pohovore. Táto časť ponúka niekoľko typov skúseností (práca na plný úväzok, brigáda, prax, záľuby, dobrovoľnícka činnosť atď.). Zároveň obsahuje cvičenia, ktoré slúžia na pomenovanie všetkých skúseností, vedomostí, zručností a schopností, ktoré získali, vrátane kompetencií získaných v dobrovoľníctve. Prostredníctvom cvičení dobrovoľníci a dobrovoľníčky môžu tiež zistiť, na akej úrovni majú rozvinuté konkrétne schopnosti a zručnosti a ktoré z nich môžu zúročiť v zamestnaní.

2. Očakávania od zamestnania

V tejto časti si dobrovoľníci a dobrovoľníčky môžu zodpovedať otázky vlastných očakávaní a možností ohľadom práce, ktorú by chceli mať a vytvoriť si zoznam priorít.

3. Hľadanie vhodného zamestnania

V tejto časti modul ponúka prehľad internetových stránok, kde si uchádzači a uchádzačky o prácu môžu nájsť rôzne druhy zamestnania. Zároveň majú dobrovoľníci a dobrovoľníčky možnosť vyplniť cvičenie, kde uvedú vhodnú pracovnú pozíciu, ktorú by chceli získať, a dôvody, prečo im daná pracovná pozícia vyhovuje.

4. Kariérny plán

V časti Kariérny plán si dobrovoľníci a dobrovoľníčky môžu pomocou cvičenia stanoviť pracovné ciele a definovať kroky na ich dosiahnutie. Tu i v ostatných častiach modulu si môžu prizvať na pomoc koordinátorka/koordinátorku dobrovoľníkov a dobrovoľníčok alebo inú osobu.

5. Príprava na prijatie do zamestnania

Cieľom tejto časti je pomôcť rozvinúť schopnosti týkajúce sa prípravy životopisu, motivačného listu a pracovného pohovoru. Ponúkame stručné návody – ako písať životopis, motivačný list a ako sa pripraviť na pracovný pohovor.

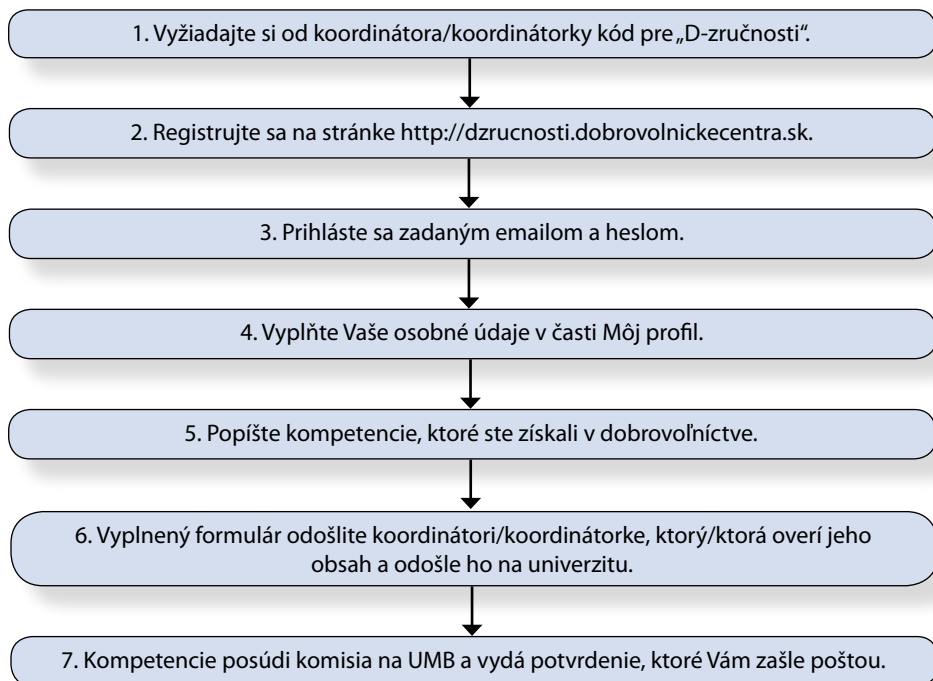
4. Manuál D-zručností pre zamestnanie

4.1. Manuál pre dobrovoľníkov a dobrovoľníčky

Ak ste pôsobili alebo pôsobíte ako dobrovoľník/dobrovoľníčka a chcete vyplniť formulár kompetencií získaných v dobrovoľníctve v rámci nástroja D-zručnosti pre zamestnanie, musíte kontaktovať svojho koordinátora/koordinátorku dobrovoľníkov a dobrovoľníčok. Koordinátor/koordinátorka Vám prideli svoj kód a bude k dispozícii, aby Vám potvrdil/potvrdila, prípadne doplnil/doplnila kompetencie získané počas vykonávania Vašich dobrovoľníckych aktivít. Bez kódu a bez potvrdenia formulára v nástroji D-zručnosti koordinátorom/koordinátorkou nie je možné formulár D-zručností vyplniť a získať potvrdenie. Po vyplnení formulára D-zručností a overení koordinátorom/koordinátorkou ich systém odošle na Univerzitu Mateja Bela v Banskej Bystrici. Na univerzite zasadá každé tri mesiace komisia, ktorá posúdi kompetencie, ktoré ste uviedli, a vydá potvrdenie o rozvoji kompetencií prostredníctvom dobrovoľníctva. Toto potvrdenie odošle na adresu, ktorú zadáte vo svojom profile.

Obrázok 1

Postup získania potvrdenia o rozvoji kompetencií získaných v dobrovoľníctve pre dobrovoľníkov a dobrovoľníčky

Postupujte nasledovne:

1. Od Vášho koordinátora/koordinátorky si vyžiadajte tzv. kód koordinátora. Váš koordinátor/koordinátorka Vám ho emailom pošle.
2. Na stránke <http://dzrucnosti.dobrovolnickecentra.sk> kliknite na „registrácia dobrovoľníka/-čky“. Zadáte kód koordinátora/koordinátorky, potom Vašu emailovú adresu a heslo, ktoré si zapamätajte. Vypíšte svoje meno a priezvisko. Kliknite na registrovať dobrovoľníka/dobrovoľníčku. Pre dokončenie registrácie kliknite na link, ktorý bol zaslaný na Vašu emailovú adresu.
3. Po potvrdení registrácie sa prihláste pod zadaným emailom a heslom.
4. Kliknite na vytvoriť formulár D-zručností. Nachádzate sa vo Vašom formulári. K tomu, aby sme Vám vystavili certifikát, musíte vyplniť Vaše osobné údaje napravo. Údaje naľavo môže vyplniť Váš/Vaša koordinátor/koordinátorka. Údaje vyplníte v profile. Kliknite na uložiť údaje.
5. Vráťte sa do D-zručností. Kliknite na editovať. Nachádzate sa vo Vašom formulári D-zručností pre zamestnanie. Tu nájdete 34 kompetencií. Zamyslite sa nad tým, ktoré z nich ste počas vykonávania dobrovoľníckej činnosti získali alebo ktoré ste si rozvinuli. Pri každej kompetencii nájdete bližší popis, ako aj príklady dobrovoľníckych činností, ktorými sa môžete inšpirovať. Prezrite si ich. Kliknite na vyplniť zručnosť a vpíšte, čo konkrétne ste robili, ako ste danú zručnosť získali. V ideálnom prípade priložte súbor, prezentáciu, dokument, fotografiu, video a pod., ktoré môžu dokázať, že ste zvolenú schopnosť alebo zručnosť nadobudli. Formulár D-zručností môžete priebežne uložiť a vrátiť sa k nemu neskôr.
6. Keď budete mať zvolené zručnosti opísané, kliknite na uložiť a odoslať koordinátorovi/koordinátorky. Vaše D-zručnosti tak zašlete na overenie koordinátorovi/koordinátorky, ktorý Váš formulár prezrie a môže s Vašimi zručnosťami, resp. ich opisom súhlasiť/nesúhlasiť, prípadne doplniť prílohy alebo komentovať konkrétne zručnosti. Môže Vám tiež odkázať, že ste nadobudli aj inú zručnosť. Ak bude chcieť, aby ste niečo doplnili, pošle Vám formulár naspäť. Dozviete sa o tom prostredníctvom notifikačného emailu. Formulár podľa jeho/jej odporúčaní opravíte alebo doplníte a opätovne pošlete naspäť. Tento proces sa môže opakovať. Ak je Váš/Vaša koordinátor/koordinátorka spokojný/spokojná s formulárom D-zručností, pošle ho na univerzitu. Dozviete sa o tom prostredníctvom notifikačného emailu.

7. Komisia na Univerzite Mateja Bela zasadne raz za 3 mesiace, posúdi formulár D-zručnosti a potvrdenie Vám pošle na adresu uvedenú v profile.

Ak sa chcete dobre pripraviť na nové zamestnanie, vstúpte do časti s názvom „Príprava na zamestnanie“. Tu si môžete prečítať odporúčania a vyplniť cvičenia, ktoré Vám pomôžu zamyslieť sa nad tým, ako prezentovať seba a svoje zručnosti pred zamestnávateľom, ukážu Vám, ako napísať životopis a motivačný list, ako sa pripraviť na pohovor alebo si nastaviť akčný plán. Cvičenia si pred vyplňaním stiahnite do svojho počítača, uložte a v prípade potreby vytlačte.

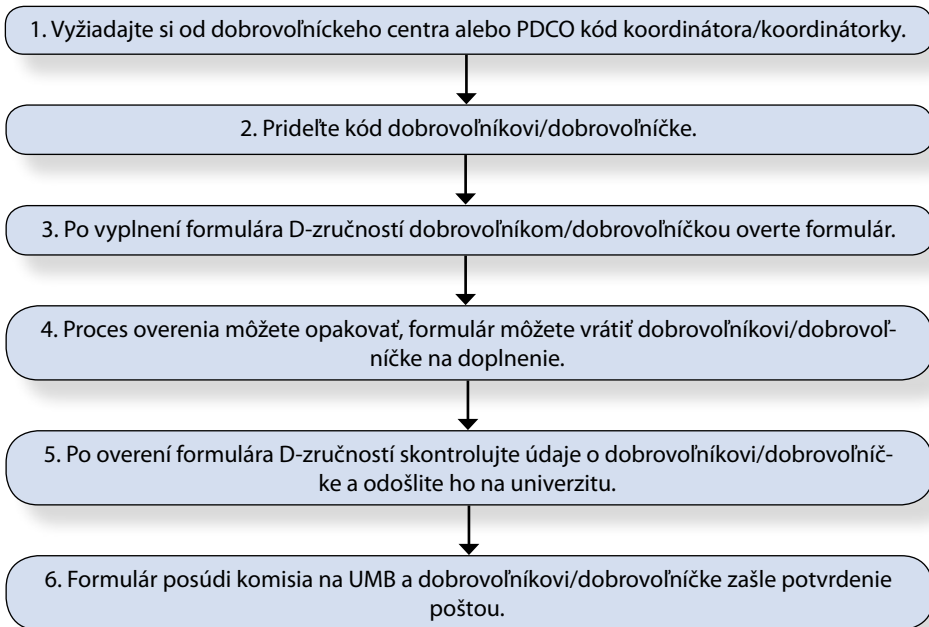
Videonávod ako pracovať s nástrojom D-zručnosti nájdete na stránke <http://dzrucnosti.dobrovolnickecentra.sk>.

4.2. Manuál pre koordinátorov a koordinátorky dobrovoľníkov a dobrovoľníčok

Ak ste pôsobili alebo pôsobíte ako dobrovoľník/dobrovoľníčka a chcete vyplniť formulár kompetencií získaných v dobrovoľníctve v rámci nástroja D-zručnosti pre zamestnanie, musíte kontaktovať svojho koordinátora/koordinátorku dobrovoľníkov a dobrovoľníčok. Koordinátor/koordinátorka Vám pridelí svoj kód a bude k dispozícii, aby Vám potvrdil/potvrdila, prípadne doplnil/doplnila kompetencie získané počas vykonávania Vašich dobrovoľníckych aktivít. Bez kódu a bez potvrdenia formulára v nástroji D-zručnosti koordinátorom/koordinátorkou nie je možné formulár D-zručností vyplniť a získať potvrdenie. Po vyplnení formulára D-zručností a overení koordinátorom/koordinátorkou ich systém odošle na Univerzitu Mateja Bela v Banskej Bystrici. Na univerzite zasadá každé tri mesiace komisia, ktorá posúdi kompetencie, ktoré ste uviedli, a vydá potvrdenie o rozvoji kompetencií prostredníctvom dobrovoľníctva. Toto potvrdenie odošle na adresu, ktorú zadáte vo svojom profile.

Obrázok 2

Postup získania vstupu do nástroja D-zručnosti pre zamestnanie pre koordinátorov/koordinátorky dobrovoľníkov a dobrovoľníčok

Postupujte takto:

1. Vyžiadajte si od Vášho regionálneho dobrovoľníckeho centra alebo od Platformy dobrovoľníckych centier a organizácií tzv. kód koordinátora/koordinátorky. Ak spĺňate podmienky, v notifikačnom emailе získate heslo a kód koordinátora/koordinátorky.
2. Kód pridelite dobrovoľníkovi/dobrovoľníčke, ktorý/ktorá vás požiada o vytvorenie formulára D-zručností.
3. Keď dobrovoľník/dobrovoľníčka vyplní formulár D-zručností, odošle ho do Vašej databázy D-zručností. Príde Vám notifikačný email, ktorý vás upozorní na to, že máte overiť dobrovoľníckove/dobrovoľníckine zručnosti. V nástroji D-zručnosti vstúpite do formulára konkrétneho dobrovoľníka/dobrovoľníčky a prejdete všetky zručnosti, ktoré dobrovoľník/dobrovoľníčka vyplnil/vyplnila. S tým, čo dobrovoľník/dobrovoľníčka vyplnil/vyplnila, môžete súhlasiť alebo nesúhlasiť. Nesúhlas môže znamenať, že danú zručnosť vôbec nezískal/nezískala. Môžete ho/

ju nesúhlasom podnietiť k tomu, aby zručnosť doplnil/doplnila. Napíšte mu/jej poznámku k danej zručnosti. Môžete tiež priložiť dôkaz o nadobudnutí zručnosti (dokument, video, fotografiu). Ak viete o zručnostiach, ktoré dobrovoľník/dobrovoľníčka počas vykonávania dobrovoľníckej činnosti nadobudol, ale nevedel ich, uveďte mu to v poznámke pri konkrétnej zručnosti. Po overení všetkých zručností kliknite na uložiť a vrátiť dobrovoľníkovi/dobrovoľníčke. Dobrovoľníkovi/dobrovoľníčke príde notifikačný email. Keď dobrovoľník/dobrovoľníčka doplní všetky zručnosti a Vami požadované informácie, odošle Vám formulár späť, o čom Vás informuje notifikačný email. Po prihlásení formulár skontrolujte, prípadne okomentujte, odsúhlaste alebo neodsúhlaste zručnosti. Tento proces môžete opakovať.

4. Ak ste spokojný/spokojná s formulárom dobrovoľníka/dobrovoľníčky, nezapudnite vyplniť a skontrolovať údaje o dobrovoľníkovi/dobrovoľníčke.
5. Potom kliknite na uložiť a odoslať na univerzitu. Po odoslaní už nebudete môcť formulár upravovať. Komisia na Univerzite Mateja Bela zasadne raz za 3 mesiace, vyhodnotí formulár D-zručností a certifikát pošle priamo dobrovoľníkovi/dobrovoľníčke.

Ak dobrovoľník/dobrovoľníčka nevie pracovať s počítačom a nevie si vyplniť formulár sám/sama, urobte to spoločne s ním/ňou. Dobrovoľníka/dobrovoľníčku môžete zaregistrovať aj Vy a spolu s ním/ňou vyplňať formulár. Je však lepšie, ak si dobrovoľník/dobrovoľníčka vyplní formulár D-zručností sám/sama.

Videonávod ako pracovať s nástrojom D-zručnosti nájdete na stránke <http://dzrucnosti.dobrovolnickecentra.sk>.

4.3. Manuál pre dobrovoľnícke centrá

Ak ste dobrovoľnícke centrum, od Platformy dobrovoľníckych centier a organizácií si môžete vyžiadať prístup do nástroja D-zručnosti. Platforma Vám v súlade s podmienkami udeľovania a využitia D-zručností pošle prostredníctvom notifikačného emailu prihlasovacie údaje. Na stránke D-zručnosti pôjdete do prihlásenia a zadáte email a heslo, ktoré ste získali. Kliknete na prihlásiť a ste v databáze D-zručností vytvorenej pre dobrovoľnícke centrá. Naľavo pod šípkou nájdete všetky vytvorené centrá.

Koordinátora/koordinátorku pridáte tak, že kliknete na pridať koordinátora/koordinátor-

ku a vyplníte prihlasovacie údaje. Zadáte email, ktorý používa koordinátor/koordinátorka, zadáte heslo, ktoré vytvoríte, a rovnaké heslo zopakujete. Vyplníte názov organizácie, meno a priezvisko koordinátora/koordinátorky a kliknete na pridať koordinátora/koordinátorku. Koordinátor/koordinátorka dostane vzápätí od vás notifikačný email s heslom a kódom koordinátora/koordinátorky. Tento kód bude potrebovať každý/každá dobrovoľník/dobrovoľníčka na vytvorenie formulára D-zručností.

Vo svojej tabuľke budete vidieť všetkých koordinátorov a koordinátorky, ich kódy a ich dobrovoľníkov a dobrovoľníčky. Budete môcť vidieť aj všetky ostatné centra, ich koordinátorov a ich dobrovoľníkov a dobrovoľníčky.

Videonávod ako pracovať s nástrojom D-zručnosti nájdete na stránke <http://dzrucnosti.dobrovolnickecentra.sk>.

4.3.1. Zoznam dobrovoľníckych centier na Slovensku

Dobrovoľnícke centrá sú servisnými organizáciami, ktoré poskytujú služby pre verejnosť a organizácie pracujúce s dobrovoľníkmi a dobrovoľníčkami. Základné aktivity a funkcie dobrovoľníckeho centra:

- prepája organizácie a dobrovoľníkov a dobrovoľníčky, vedie databázu organizácií, dobrovoľníckych príležitostí a dobrovoľníkov a dobrovoľníčok – má prehľad o organizáciách v oblasti, kde pôsobí, vie, ako s dobrovoľníkmi a dobrovoľníčkami pracujú a akých dobrovoľníkov a dobrovoľníčky potrebujú,
- propaguje dobrovoľníctvo, hľadá a motivuje ľudí pre dobrovoľníctvo v oblasti, kde pôsobí,
- komunikuje s dobrovoľníkmi a dobrovoľníčkami a informuje ich o možnostiach dobrovoľníctva – odporúča dobrovoľníkov a dobrovoľníčky do jednotlivých organizácií, informuje nových záujemcov o ich dobrovoľníckych možnostiach, o ich právach, povinnostiach, etických zásadách a pýta sa na ich očakávania,
- pracuje s dobrovoľníckymi organizáciami, poskytuje školenia, konzultácie a supervízie v oblasti manažmentu dobrovoľníkov a dobrovoľníčok,
- sieťuje dobrovoľnícke organizácie – podporuje výmenu ich skúseností z práce s dobrovoľníkmi a dobrovoľníčkami,

- zviditeľňuje spoločenskú hodnotu dobrovoľníctva prostredníctvom spoločenských podujatí zameraných na oceňovanie a motivovanie dobrovoľníkov a dobrovoľníčok,
- buduje medzisektorové partnerstvá medzi dobrovoľníckymi organizáciami, samosprávou a firmami,
- realizuje prieskumy a výskumy v oblasti dobrovoľníctva – sleduje vývoj a trendy v tejto oblasti.

Od septembra 2014 môžu udeľovať prístupy do nástroja D-zručnosti pre zamestnanie tieto dobrovoľnícke centrá:

Bratislavské dobrovoľnícke centrum (bratislavský región)
 Stará Trznica, Nám. SNP 25, 811 01 Bratislava
 Tel.: +421/918 648 175
 Email: info@dobrovolnictvoba.sk
 www.dobrovolnictvoba.sk

Nitrianske centrum dobrovoľníctva (nitriansky región)
 Komunitné centrum
 Nedbalova 17, 949 12 Nitra
 Tel.: +421/37/7728 152
 Email: jana@ckr.sk
 www.ncdnitra.sk

Centrum dobrovoľníctva (banskobystrický región)
 Ružová 13, 974 11 Banská Bystrica
 Tel.: +421/48/4464 783
 Email: cd@centrumdobrovolnictva.sk
 www.centrumdobrovolnictva.sk

Dobrovoľnícke centrum Košického kraja (košický región)
 Rada mládeže Košického kraja, Moyzesová 36, 040 01 Košice
 Tel.: +421/911488 229
 Email: rabatin.dckk@gmail.com
 www.dckk.sk

Prešovské dobrovoľnícke centrum (prešovský región)
Ul. 17. novembra 11, 080 01 Prešov
Tel.: +421/51/7711 676
Email: pdcoz11@gmail.com
<http://pdcentrum.weebly.com/>

Platforma dobrovoľníckych centier a organizácií (trnavský, trenčiansky
a žilinský región, prípadne celé Slovensko)
Stará Trznica, Nám. SNP 25, 811 01 Bratislava
Tel.: +421/904 368 693
Email: platforma@dobrovolnickecentra.sk
www.dobrovolnickecentra.sk

5. Komisia na uznávanie kompetencií získaných prostredníctvom dobrovoľníctva pri Pedagogickej fakulte Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici

Komisia na uznávanie kompetencií získaných prostredníctvom dobrovoľníctva pri Pedagogickej fakulte Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici (ďalej len „komisia“) je zriadená dekanom Pedagogickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Činnosť komisie sa opiera o vymedzenie dobrovoľníka/dobrovoľníčky a dobrovoľníckej činnosti v zmysle Zákona NR SR č. 406/2011 Z. z. o dobrovoľníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Komisia je orgán zriadený s cieľom posudzovania kompetencií získaných prostredníctvom dobrovoľníctva, ktoré sú zdokumentované dobrovoľníkom/dobrovoľníčkou a koordinátorom/koordinátorkou v on-line nástroji D-zručnosti pre zamestnanie. Komisia:

- a) napomáha zvyšovaniu statusu dobrovoľníctva a procesu uznávania kompetencií získaných prostredníctvom dobrovoľníctva,
- b) posudzuje formulár D-zručnosti pre zamestnanie, ktorý bol vyplnený dobrovoľníkom/dobrovoľníčkou a odsúhlasený koordinátorom/koordinátorkou dobrovoľníkov/dobrovoľníčok v organizácii,
- c) vydáva/odmieta vydať potvrdenia o rozvoji kompetencií získaných prostredníctvom dobrovoľníctva, ktoré sú zaznamenané vo formulári D-zručností pre zamestnanie.

Komisia pri plnení svojich úloh spolupracuje s Platformou dobrovoľníckych centier a organizácií, s dobrovoľníckymi centrami a koordinátormi a koordinátorkami dobrovoľníkov a dobrovoľníčok v organizáciách. Administráciu komisie a jej agendu zabezpečuje Katedra sociálnej práce PF UMB v Banskej Bystrici.

Komisia má spolu 8 členov a členiek, ktorých vymenúva a odvoláva dekan PF UMB na päť rokov z radov pracovníkov a pracovníčok jednotlivých fakúlt UMB. Zasadnutie komisie zvoláva jej predseda/predsiedníčka podľa potreby, najmenej však štyrikrát do roka. Zasadnutie a činnosť komisie sa riadi Organizačným a rokovacím poriadkom komisie.

Postup pri udeľovaní potvrdení o rozvoji kompetencií získaných prostredníctvom dobrovoľníctva je takýto:

1. Každý formulár D-zručností odoslaný na posúdenie na Univerzitu Mateja Bela v Banskej Bystrici je evidovaný tajomníkom/tajomníčkou komisie. Žiadosti sa prijímajú priebežne počas roka. Pravidelné rokovania komisie sa uskutočňujú spravidla štyrikrát ročne, v prípade potreby častejšie.
2. Každý formulár D-zručností je hodnotený dvomi členmi/členkami komisie. Tajomník/tajomníčka komisie určí spomedzi členov/členiek komisie dvoch/dve členov/členky komisie pre hodnotenie každého formulára D-zručností.
3. V procese posudzovania a hodnotenia formulára D-zručností môže člen/členka

komisie pre overenie alebo doplnenie údajov kontaktovať dobrovoľníka/dobrovoľníčku a koordinátora/koordinátorku, ktorý/ktorá overil/overila správnosť údajov uvedených vo formulári.

4. Hlavným podkladom pre rozhodnutie o udelení potvrdenia je hlasovanie komisie po preskúmaní formulára D-zručností a oboznámení sa s hodnotiacimi posudkami. Komisia hlasuje o udelení alebo neudelení potvrdenia.
5. Na základe protokolu o hlasovaní komisia vydá/nevydá dobrovoľníkovi/dobrovoľníčke potvrdenie o rozvoji kompetencií prostredníctvom dobrovoľníctva.
6. Tajomník/tajomníčka komisie následne do 14 kalendárnych dní od rozhodnutia komisie zašle dobrovoľníkovi/dobrovoľníčke potvrdenie o rozvoji kompetencií získaných prostredníctvom dobrovoľníctva.
7. Pri neudelení potvrdenia tajomník/tajomníčka komisie zašle dôvody neudelenia a pripomienky k formuláru D-zručností dobrovoľníkovi/dobrovoľníčke elektronickou poštou.

6. Projekt VOLWEM (Volunteering as a Way to Employment – Dobrovoľníctvo ako cesta k zamestnaniu)

Dobrovoľníctvo je v mnohých krajinách vnímané nielen ako voľnočasová aktivita, ale aj akospôsob osvojovania nových zručností a kompetencií, ktoré uznávajú aj zamestnávateľia. Na Slovensku je situácia odlišná. Chýba nám právny rámec, ktorý by umožnil uznávanie neformálneho vzdelávania, a teda aj zručností nadobudnutých prostredníctvom dobrovoľníctva, absentujú systémy validácie a záujem inštitúcií formálneho vzdelávania a zamestnávateľov. Organizáciám tiež chýbajú skúsenosti s prácou s nezamestnanými dobrovoľníkmi a dobrovoľníčkami, a tak nezamestnaní ľudia patria medzi skupiny, ktorých participácia v dobrovoľníctve je veľmi nízka. Preto vznikol projekt VOLWEM, ktorý v čase od októbra 2012 do septembra 2014 realizovali partneri z troch krajín. Vďaka tomuto projektu partneri na Slovensko priniesli a prispôbili nový systém uznávania neformálneho vzdelávania nazvaný D-zručnosti pre zamestnanie, ako aj systém spolupráce s nezamestnanými dobrovoľníkmi a dobrovoľníčkami. Ten je postavený na aktívnej spolupráci s úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny a dobrovoľníckymi centrami. Ide o prípravu dobrovoľníckych centier a organizácií, zameranú na to, aby vedeli efektívne zapájať a koordinovať nezamestnaných ľudí. Tretiu časť projektu tvorila a tvorí spolupráca so zamestnávateľmi s cieľom oboznámiť ich s prínosmi dobrovoľníckej práce a motivovať ich k tomu, aby pri výbere pracovníkov a pracovníčok brali do úvahy zručnosti získané prostredníctvom dobrovoľníctva ako zručnosti získané na pracovnej pozícii.

Cieľom projektu bolo prispieť k tomu, aby:

- úrady práce vedeli o dobrovoľníckych príležitostiach ako o možnosti získavania skúseností a vedeli nezamestnaných ľudí k dobrovoľníckej činnosti motivovať,
- dobrovoľnícke centrá vzdelávali organizácie priamo pracujúce s dobrovoľníkmi a dobrovoľníčkami v špecifikách práce s nezamestnanými a následne, aby dobrovoľnícke organizácie aktívne pracovali s nezamestnanými dobrovoľníkmi a dobrovoľníčkami,
- inštitúcie formálneho vzdelávania poznali možnosti existujúcich systémov uznávania neformálneho vzdelávania prebiehajúceho v rámci dobrovoľníctva,
- zamestnávateľia dokázali oceniť prínosy dobrovoľníctva a informáciu o dobrovoľníckej aktivite uchádzača o zamestnanie považovali za dôležitú.

Počas pilotného projektu malo každé zo štyroch dobrovoľníckych centier (v Banskej Bystrici, Košiciach, Nitre a Prešove) zapojiť do dobrovoľníckych aktivít minimálne 15 nezamestnaných dobrovoľníkov a dobrovoľníčok. Dobrovoľníci/dobrovoľníčky vykonávali činnosť priamo v dobrovoľníckych centrách, väčšina z nich však bola umiestnená v dobrovoľníckych organizáciách rôzneho zamerania. Podmienkou bol súhlas a ochota organizácií s nezamestnanými dobrovoľníkmi a dobrovoľníčkami spolupracovať, ale tiež kvalitný manažment dobrovoľníkov a dobrovoľníčok.

V prípade, že sa chcete o projekte dozvedieť viac, kontaktujte Platformu dobrovoľníckych centier a organizácií alebo niektoré zo zapojených dobrovoľníckych centier.

Viac informácií získate na stránke: <http://volwem.dobrovolnickecentra.sk/>.

Na projekte VOLWEM spolupracovali

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

Národná 12, 974 01 Banská Bystrica, Slovenská republika

Tel.: +421/48/4464 1111, +421/48/4153 3180

Email: alzbeta.gregorova@umb.sk

Platforma dobrovoľníckych centier a organizácií

Hviezdoslavova 119, 900 31 Stupava, Slovenská republika

Tel.: +421/904368 693

Email: platforma@dobrovolnickecentra.sk

Volunteer DevelopmentScotland Ltd.

Jubilee House, Forthside Way, FK8 1QZ, Stirling, Veľká Británia

Tel.: +44 /1786/479593, +44/1786/849767

Email: vds@vds.org.uk

Dobrovoľnícké centrum, o.s.

Prokopa Diviše 1605/5, 400 01, Ústí nad Labem, Česká republika

Tel.: +420/475/216 684, +420/475/216 684

Email: dcul@seznam.cz

Centrum dobrovoľníctva

Ružová 13, 974 11 Banská Bystrica, Slovenská republika

Tel.: +421/48/4464 783

Email: cd@centrumdobrovolnictva.sk

Dobrovoľnícke centrum Košického kraja

Rada mládeže Košického kraja, Moyzesová 36, 040 01 Košice,

Slovenská republika

Tel.: +421/911488 229

Email: rabatin.dckk@gmail.com

Komunitné centrum

Nedbalova 17, 949 12 Nitra, Slovenská republika

Tel.: +421/37/7728 152

Email: jana@ckr.sk

Prešovské dobrovoľnícke centrum

Ul. 17. novembra 11, 080 01 Prešov, Slovenská republika

Tel.: +421/51/7711 676

Email: pdcoz11@gmail.com

Copyright © 2014 Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
a Platforma dobrovoľníckych centier a organizácií

ISBN 978-80-557-0727-3 tlačená verzia

ISBN 978-80-557-0728-0 elektronická verzia

Autorky: doc. PhDr. Alžbeta Brozmanová Gregorová, PhD., Mgr. Alžbeta Mračková

Recenzenti: doc. PaedDr. Peter Jusko, PhD., doc. PhDr. Ladislav Vaska, PhD.

Jazyková korektúra: PaedDr. Zuzana Bariaková, PhD., Mgr. Martina Kubealaková, PhD.

Grafická príprava: Mgr.art. Mária Čorejová

Rozsah: 50 strán

Miesto vydania: Banská Bystrica

Vydala: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici a Platforma dobrovoľníckych centier
a organizácií

